

גליון י"ז
חג השבועות

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבאר של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בזרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיד בוראפעשט)

**והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש
ויעל עשנו כעשן הכבשן (י"ט, יח)**

יש להבין מדוע לא אמר הכתוב שעלה אשו של הר סיני עד לב השמים כמו שבודאי היה כן לאחר שהשרה הקב"ה שכינתו עליו, ויתר על כך, מצינו שבפירושו אמר משה רבינו לישראל (דברים ד יא) וההר בוער באש עד לב השמים וגו', ומשמעות הכתוב כאן נראה שלא היה עשנו של הר סיני אלא כעשן הכבשן ולא יותר.

ויש לומר לפי שמעלתו של הר סיני שהניח הקדוש ברוך הוא כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני, הוא מחמת ענוותנותו הרבה שלא הגביה עצמו כמו שאמרו חז"ל (סוטה ה, א), ואמר להם הקב"ה להרים למה תרצו דין עם סיני כולכם בעלי מומים אתם אצל סיני (מגילה ט, א). אך הנה טרם שניתנה התורה על הר סיני הוכרח ההר להנמיך את עצמו כדי שיתנו התורה עליו, אך מכאן אין מוכח ענוותנותו שהיה אפשר שחשק שתנתן תורה עליו ולכך התנהג בענווה, ועיקר מידת ענוותנותו מוכח מכך שגם לאחר שניתנה התורה עליו ואז בדין היה בידו להתפאר ולהתנשא על כך ומכל מקום התנהג במידת ענוותנותו כבראשונה ולא התגאה.

וזה שאמר הכתוב, והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש – שאף לאחר שכבר ירד עליו הקב"ה באש ובערה בקרבו להבת אש ובידו לעלות אש עד לב השמים, מכל מקום מחמת ענוותנותו היתירה הסתיר וכלא האש בקרבו כדי שלא יתנשא במידת הגאות, אלא שמכל מקום מפאת גודל קדושתו ולבת האש לא היה בכוחו לכלוא את כל הקדושה והעלה עשן מעט כעשן הכבשן ולא יותר.

(א' דשבועות תרע"ב – נר אברהם ודגל מחנה יהודה שבועות)

עולת תמיד העשויה בהר סיני (במדבר כח, י)

יש לפרש שבא הכתוב ללמד שעל כל אחד מישראל להעלות על זכרוננו תמיד בכל עת את מה שעשה הקב"ה עמם בהר סיני ולא ישכחנו לעולם. ועוד יש לדקדק אמרו העשויה בהר סיני בלשון הווה ולא נאמר שנעשה בהר סיני בלשון עבר, שבכל יום ויום היא בעיניך כאילו מתקיים מעמד הר סיני.

(נר אברהם שבועות ודגל מחנה יהודה פינחס)

קול ה' בכח (תהלים כט, ד)

ובמדרש (שמות רבה ה, ט) קול ה' בכח, בכוחו לא נאמר אלא בכח, בכוחו של כל אחד ואחד. ואין מבואר הכוונה מה שאמרו שקול ה' הוא בכוחו של כל אחד ואחד.

ויבואר על פי דברי הרב בעל העקרים שמבאר (מאמר רביעי פרק יח) את מה שהקשו הקדמונים היאך מועיל מה שאנו מעתירים בתפילה לפני הקב"ה, הלא רצון המקום ברוך הוא אין משתנה לעולם, וכי בכח התפילה אנו משנים את רצונו יתברך, ומבאר העקרים שלפי שיעקר תכלית וכוונת הבריאה היא להיטיב לבריותיו אלא לעתים אין האדם זכאי לכך מפני רוע מעלליו, ועל ידי תפילתו הוא מתעלה ומטיב את מעשיו, ומעתה הרי הוא נהפך לאיש אחר ועל זה האיש לא נגזרה גזירה והוא ראוי וזכאי שיטיבו לו מן השמים.

וזה שאמרו קול ה' בכח, בכוחו של אחד ואחד – כי בכוחו ובמעשיו של כל אדם ובהתגברו על יצרו הוא נהפך ונעשה לאיש אחר, ולכן קול ה' בכח – תפילתו רצויה ומתקבלת לפני המקום יתברך.

(ליל חג השבועות – נר אברהם שבועות ודגל מחנה יהודה יתרו)

וישב משה את דברי העם אל ה' (י"ט, נ)

ביום א' דשבועות תרע"ג פתח רבינו להליץ טוב בעד עם בני ישראל ואמר:

יש להמליץ הכוונה שאחר שענו כל העם יחדיו ואמרו נעשה ונשמע, ולא עוד אלא הקדימו נעשה לנשמע, לקח משה את דברי העם, והשיב אותם אל ה' – רצונו לומר שביקש מאת השי"ת שמעתה יתנהג גם הוא בזה האופן עם בני ישראל שיקדים עשייתו לשמיעה, היינו שעוד טרם יקראו אליו ישמע את תפילתם וימלא כל משאלותם על דרך הכתוב (ישעיה סה, כד) "והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע", והבן.

(נר אברהם ודגל מחנה יהודה שבועות)

מבאר הישועות

ביום כ"ו ניסן דהאי שתא לרגל ימי בין הזמנים, עלה בדעתם של קבוצת בחורים המתגוררים באחת מערי אייראפא לנסוע בצוותא חדא אל העיר בודאפעשט, מקום מנוחת רבינו זי"ע להעטיר ברחמים עבור זיווגים הגונים וכל מילי דמיטב בעבורם ובעבור קרוביהם וידידיהם.

כן עשו, נסעו במיוחד לציון רבינו ושפכו שיח שם ברוב כוונה, והדליקו נרות על ציון רבינו לטובת נשמתו, ושבו למקום מגורם.

בשבוע זה הגיע הבשורה שלאחד מהבחורים שהיה מראשי המארגנים את הנסיעה, וגם הינו מפיץ את תורת רבינו, הציעו את זיווגו ההגון והחשוב באופן מוקדם מהצפוי, וביום כ"ו באייר, יום השלושים לנסיעה והתפילה, הסכימו הצד השני בדעתם לגמור השידוך, ואכן לאחר כמה ימים בא בברית האירוסין בשעה טובה ומוצלחת.

רבינו נטמן בביה"ח הארטאדאקסי כבודא לתועלת הנסטים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכזי בצד ימין קברו של הגאון רבי קאפיל רייך אב"ד בודאפעשט, בהמשך בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הגנו להודיע שבימים אלו מתארגנת קבוצה לנסיעה ביום ההילולא קדישא - כ"ח בתמוז הבעש"ט למקום מנוחת קדשו של רבינו זי"ע בעיר בודאפעשט יצ"ו.

(גם יוד"ק של בעל הישמח משה זי"ע חל ביום זה ואפשר לשלב עם נסיעה לעיר אוהעל)

ליתר פרטים ולהזכרת שמות על ציון הקודש ביוד"ד, וכן לתרומות והנצחות והשתתפות בהוצאות, נא לפנות לאימעיל המערכת.

הוצאות הגליון נתנדבו
לזכות מנחם זאב בן שיינא ברכה
זכות רבינו הק' תעמוד לו
להצלחה בכל העניינים

באר המעשיות

מעלת אמירת תהילים

לכבוד הילולת דוד מלך ישראל ומורנו הבעש"ט הק'

בעיר אחת, ד' מיל סמוך למעזיבז, דר גביר אחד, ת"ח גדול ועשיר אדיר, וחשקה נפשו לקיים מצוות כתיבת ספר תורה. והעשיר הנ"ל גמר אומר לקיים מצוה זו בהידורים נפלאים שכמותם לא היו.

קנה לו העשיר כמה גגלים ושחטם ע"י שוחט ירא שמים ומומחה ואת בשרם חלק לעניים הגונים, ואת העורות עיבד לקלף כשר לכתיבת ספר תורה. והביא סופר בקי במלאכתו וירא שמים מרבים, וקצב לו כמה וכמה רובל כסף במלאכתו עבור פרנסת ביתו, ואותו הושיב על שולחנו ונתן לו מזונותיו ברוח. כך נמשכה הכתיבה כמה שנים עד שסיים הסופר מלאכתו בהידור מופלג.

ויהי כאשר תמה המלאכה ערך העשיר הנ"ל סעודה גדולה ומפוארה לגמרה של תורה, והזמין את כל אנשי העיר ונכבדיה בראשם אל המשתה, ובתחילת הסעודה דרש העשיר פלפול עצום לכבוד התורה ולומדיה.

ובין המשתתפים היה איש פשוט אחד שהיה שואב מים לפרנסתו והיה רגיל באמירת תהילים כל ימיו, וישב אצל קצה השולחן. והיה בראותו שהדרוש מתארך והרעב יסר אותו, חשב בעצמו שבודאי במקומו זה לא ירגיש איש אם יטול ידיו ויאכל מעט, וכן עשה, נטל ידיו ובירך על הפת והשיב רעבונו. אך העשיר עצמו שעמד ודרש הבחין בכך וחרה אפו שאיש פשוט זה אינו מתבייש לבצוע על הפת קודם גמר הדרוש וקודם שהחלו לאכול כל הרבנים והנכבדים, וגער בו בכעס לעיני כל המסובים באמרו, איך מלאך ליבך לפתוח באכילה לפני כל הקהל הקדוש, וכי מפני ש"תהילים זאגער" (רגיל באמירת תהילים כפשוטי העם) הנך חושב אתה שאדם חשוב אתה?

והאיש שואב המים נתבייש מאוד ועזב מקומו והלך לביתו, ושאר האנשים לא שמו ליבם על כך.

ויהי אחר המשתה, ישב העשיר בביתו לגמור חוק לימודו, ופתאום בא שליח אחד לא נודע למי וקראו החוצה לדבר עם מאן דהוא שממתין לו. והעשיר יצא לחוץ ולא מצא מי זה שמצפה לו ורצה לשוב לביתו. לפתע באה רוח סערה משברת הרים ומפרקת סלעים, ונשאה את העשיר הרחק ממקומו עד שנעצרה הרוח והעשיר מצא את עצמו במדבר שממה וציה כמה פרסאות הרחק מן הישוב.

העשיר נבהל ונחרד עד למאוד ולא ידע להיכן יפנה עד שראה אור יקרות מתנוצץ למרחוק. הלך לשם עד בואו אל הבית והסתתר חוצה בסמוך לבית מפחד שמא הוא משכן לגזלנים ולשודדים. פתאום שמע קול כרוז הקורא "פנו מקום לדוד מלך ישראל", ואחר כך קרא "ברוך הבא דוד מלך ישראל", והאיש השתומם מאוד. אחר כך יצא הקול "פנו מקום לרבי ישראל בעל שם טוב", ושוב קרא "ברוך הבא רבי ישראל בעל שם טוב".

והנה תמה הבעש"ט וקרא, מי הוא זה האיש היושב בחוץ ומה חפצו בכאן, ויען דוד המלך, אני הוא שזימנתי אותו לדין וכי הבעש"ט יהיה הסניגור. ופתח דוד המלך וטען אשר הוא ביקש ופעל מלפני ריבון העולמים אשר כל העוסק בספר תהילים שלו יהא נחשב כאילו עסק בנגעים ואהלות, ועתה ישנו איש אחד תם וישר שמרבה באמירת תהילים בקדושה ובטהרה ובא עשיר זה וביישו ולגלג עליו בדבר זה, ע"כ הוא תובע שיצא פסק דין עליו, ויצא הפסק מלפני אב בית דין שעל עוון זה יהא ענשו מיתה בידי שמים.

ענה הבעש"ט ואמר, אם כדברכם לא ידע איש את גודל מעלת אמירת תהילים והעונש המזלזל בה, אלא לדעתי ישוב ויחיה ויקבל על עצמו לערוך סעודה גדולה ולפייס את שואב המים בפני קהל ועדה ולספר את אשר חזה. ויצא שליח בית הדין והציע שתי הפסקים לפני העשיר וכמובן מיד בחר לו העשיר את פסק הבעש"ט.

שוב שאלו בית הדין את הבעש"ט אם זה האיש נוסע אליו ומסתופף בצילו וענה לאו, וערכו משפטו האיך הוא דר ד' מיל בסמוך להבעש"ט ואינו נוסע אליו להתעלות וללמוד דרכי עבודת השי"ת והוציאו דינו כמקודם במיתה בידי שמים. חזר הבעש"ט כדבריו הראשונים וטען שאיש לא ידע טעם מיתתו ומה תועלת תהא בכך, אלא יקבל עליו שמהיום והלאה יסע לקבל פניו וללמוד תורה מפיו. והציעו הדברים לפני העשיר וקיבל את פסק הבעש"ט כנ"ל, והציץ בפני הבעש"ט וראה צורתו.

ויתן לו שליח הבי"ד כד מים ורחץ עצמו, ושוב באה רוח סערה ונשאה אותו וישב אל פתח ביתו. למחר עשה סעודה גדולה כבראשונה וקיבץ את כל בני העיר והשיב את שואב המים לימינו וסיפר להמסובין את כל סיפור הדברים. ואחר כך נסע למעזיבז אל הבעש"ט הק', ויהיה בהכנסו לפני הבעש"ט הכיר צורתו ונפל מתעלף. כשעוררוהו מעלפונו רצה לספר להבעש"ט את הקורות עליו ויען הבעש"ט ויאמר, ידעתי בני ידעתי. והעשיר נתקרב להבעש"ט ולמד תורה מפיהו כל ימיו.

(ספר סיפורי יעקב שבתק"ס ספר דגל מזנה יהודה בדפוס הישן)